

A soccer player in a red and white uniform is running on a snowy field. A yellow and blue soccer ball is on the ground in front of him. The background shows a crowd of spectators and a goalpost, all in a snowy environment.

SARKVIDÉK, GYEP, LABDA FOCI A MAGAS ÉSZAKON

▷ SZÖVEG ÉS FÉNYKÉP: FEKETE ISTVÁN

Együtt éneklő és egymást ölelgető, rivális drukkerok, tökéletes angolsággal diskuráló, nem angol anyanyelvű biztonsági őrök, zavarba ejtően szerény futballtanoncok, no és persze a skandinávokra oly jellemző túlradó jókedv és optimizmus. 2500 kilométert kellett utaznunk, hogy mindezeket megtapasztaljuk, s hogy némi keserű szájjal átéljük: lenne mit tanulnunk a derék norvég sporttársaktól! A Tromsø IL a Föld legészakibb, első osztályú profi futballcsapata

SPORI, EZ NEM FUTBALL!

„A Chelsea megfagyott!” – harsogta címében lakonikusan 1997. október 23-án a BBC, miután a Viallival, Zolával és Babayaróval felálló nagycsapat idegenben meglepő vereséget szenvedett a norvégiai Tromsø Idrettslagtól az 1997/98-as KEK-sorozatban. Mondhatnánk, hogy a szűk 20 perc alatt kétgólos hátrányba kerülő londoni kékék leforrázva érezhették magukat, ha nem kezdett volna annyira szakadni a hó, hogy a játékosok gyakorlatilag az orruk hegyéig sem láttak. A „hócsataként” is ismert, a norvég labdarúgás aranykönyvének lapjaira kívánczó összecsapáson kétszer is meg kellett szakítani a játékot, hogy feltakarítsák a pályát, és legalább a vonalazást látni lehessen.

A Chelsea legendás holland menedzsere, Ruud Gullit még a mérkőzés lengyel játékevezetőjét, Jacek Granatot is kérdőre vonta, mondván, a csetlő-

A „hócsataként” is ismert, a norvég labdarúgás aranykönyvének lapjaira kívánczó összecsapáson kétszer is meg kellett szakítani a játékot, hogy feltakarítsák a pályát...

VERŐFÉNYBEN

A TROMSØ IL CSAPATÁNAK JÁTÉKOSAI EDZENEK AZ ALFHEIM STADIONBAN EGY SZÉP, OKTÓBER VÉGI DÉLELŐTTÖN

KISSÉ VAGOGVA

A HIDEGGEL DACOLNAK A NORVÉG UTÁNPÓTLÁS-JÁTÉKOSOK. ÉPP AKKORA HÓ ESETT, HOGY A PÁLYA ALKALMATLANSÁGA MIATT A FIATALOK MECCSÉT FÉLBE KELLETT SZAKÍTANI

TÉLIES GYEPEN

A TROMSØ IL ÉS A VIKING VASÁRNAP ESTI ÖSSZECsapása a kapu mögötti szektorból szemlélve – a használaton kívüli lelátót a tervek szerint hamarosan korszerűsítik

A mérkőzést be kellett fejezni, amelyet végül a hazaiak 3–2-re megnyertek.

botló játékosok semmit sem látnak a hóiharban, majd a meccs utáni nyilatkozatában sem fogta vissza magát. Mindenesetre a mérkőzést be kellett fejezni, amelyet végül a hazaiak 3–2-re megnyertek, és várhatták a visszavágót. Bár a Chelsea végül érvényesítette a papírformát, és 7–1-gyel „hazaküldte” a norvégokat, nem volt semmi szégyenkezni valójuk, hiszen így is focitörténelmet írtak.

Azt, hogy mennyire élénken él még a legendás „hó-foci” a norvég köztudatban, jól mutatja, hogy amikor Nils-Jarle Sætre-vel, a futballklub sajtófőnökével találkozom, szinte azonnal a 20 évvel ezelőtti mérkőzést kezdi ecsetelni. A 6800 fő befogadására képes, 1987-ben átadott, korszerűsítés előtt álló Alfheim Stadion gondosan locsolt műfüvén állunk, ahol éppen az első osztályú bajnokság, a Eliteserien utolsó előtti helyén szerénykedő, szebb napokat látott Tromsø IL nagycsapata edz, amelyre kulcsfontosságú mérkőzés vár a hétvégén a Viking ellen. A tét nagy, hiszen még négy forduló volt hátra a bajnokságból, és amelyik csapat kikap, gyakorlatilag elbúcsúzhat az első osztálytól.

TÉLI FÉNYVÁR

TROMSØ ÉS A TROMSØYSUNDET-SZOROS, A TROMSØ-HÍDDAL. A VÁROS FÖLÖTTI, 420 MÉTER MAGAS CSÚCSRA AZ 1961-BEN ÁTADOTT FELVONÓVAL (FJELLHEISEN) JUTHATUNK, AHONNAN PAZAR KILÁTÁS NYÍLIK AZ ÉSZAKI FJORDVIDÉKRE

ÉSZAK PÁRIZSA

A város különleges helyet foglal el a futballtéren, hiszen a Tromsø IL a Föld legészakibb, első osztályú európai futballklubja. (A stadionok között az első „helyet” a Finnmarkshallen őrzi: a Tromsø-tól 170 kilométerre északkeletre fekvő, teljesen fedett arénát a jelenleg másodosztályú Alta IF használja.)

A 74 ezer fős, Troms megyei település a nyolcadik legnagyobb norvég város, területének nagy része Tromsøya szigetén fekszik, és 350 km-rel az északi sarkkörön túl található.

A város a sarkifényövezetben helyezkedik el, ezért az aurora borealis szerelmeseinek remek úti cél lehet – a városközpontból is szemlélhetjük, bár a gyakori felhőzettség erősen ez ellen dolgozik. Az időjárás azonban senkit se retentsen el: az Észak-atlanti-áramlat fűtő hatásának köszönhetően a tél viszonylag enyhe (igaz, a leg-

A 74 ezer fős, Troms megyei település a nyolcadik legnagyobb norvég város, területének nagy része Tromsøya szigetén fekszik, és 350 km-rel az északi sarkkörön túl található.

A számi kultúra a lehetőségekhez képest él és virul: Tromsø-ban ma már van számi óvoda, nyelvi központ, egyes iskolákban nyelvi osztályok indultak...

hidegebb hónapokban egyáltalán nem kel fel a Nap), januárban az átlaghőmérséklet $-3,5\text{ }^{\circ}\text{C}$, a nyár ellenben rövid és hűvös, a hőmérséklet pedig $9-13\text{ }^{\circ}\text{C}$ között ingadozik.

Az utolsó jégkorszak vége óta lakott terület gazdag számi (lapp) örökséggel büszkélkedhet. Norvégiában a finnugor nyelvű bennszülött kisebbség számát 40-60 ezerre teszik, nagy részük Finnmark és Troms megyében él. Hiába az asszimiláció, a számi kultúra a lehetőségekhez képest él és virul: Tromsø-ban ma már van számi óvoda, nyelvi központ, egyes iskolákban nyelvi osztályok indultak, és két kiállítás is tiszteleg a számi kultúra előtt.

A városban egyébként több mint száz nemzetiség él, a számik mellett nagyjából oroszok, finnek és kvének. (Utóbbi egy finn

A CIKK MEGJELENÉSÉT
A VISIT TROMSØ
TÁMOGATTA

ÜDÍTŐ SZÍNEK

TROMSØ-I VÁROSRESZLET A KIKÖTŐBŐL.
A KÖZPONTBAN SZÁMOS ÉTTEREM, KÁVÉZÓ
ÉS BÁR VÁRJA A TURISTÁKAT

Miután a hitleri Németország 1940-ben megszállta Norvégiát, Tromsø egy ideig a norvég kabinet székhelye volt. A háború után tovább növekedett: 1964-ben átadták a repteret, 1972-ben pedig az egyetem is megnyitotta kapuit. A lakosságszám megugrott, a bővülés üteme azonban megtorpanni látszik: a Norvégiába érkező (főleg lengyel és litván) munkavállalók száma tavaly az egész országban visszaesett.

A népességnövekedés kedvező trendje a születésszám emelkedésének köszönhető!

A város számos „leg-” birtokosa, hiszen itt működik a Föld legészakibb egyeteme, botanikus kertje, sörgyára, felvonója és planetárium is...

A város számos „leg-” birtokosa, hiszen itt működik a Föld legészakibb egyeteme, botanikus kertje, sörgyára, felvonója és planetárium is...

HÓ, ALKONY, STADION

AZ ALFHEIM STADION MADÁRTÁVLABÓL.
BEFOGADÓKÉPESSÉGE 6800 FŐ, DE VOLT,
HOGY TÖBB MINT 10 EZREN ZSÚFOLÓDTAK
ÖSSZE A LELÁTÓKON

A festői szépségű, számos fjord, sziget és félsziget mentén fekvő Tromsø talán legfontosabb építészeti szimbóluma az 1965-ben felszentelt Ishavskatedralen, szó szerinti fordításban az Arktikus Katedrális. Építészeti szempontból izgalmas felfedezést ígér az eldőlt jégtáblák látványát idéző Polaria, a sarki expedíciókat bemutató Polar Museum pedig a volt Vámház épületében nyílt meg.

HŰVŐS PARTVIDÉK

EZEN A PADON EGY JÓ DARABIG MÉG SENKI SEM FOG ÜCSÖRÖGNI, AM AZ INNEN KIFUTÓ HAJÓK FJORDTÚRÁRA ÉS BÁLNALESRE INDULNAK. JOBBRA A SCANDIC ISHAVSHOTEL MAGASODIK

eredetű kisebbség, amely 1996-ban nyerte el e státuszt Norvégiában, de még közel egy évtizedet kellett várniuk, míg magát a kvén nyelvet is elismerték.)

A település első temploma – amely akkoriban a világ legészakibb szakrális épülete volt – 1252-ben épült Tromsøya szigetén IV. Haakon Haakonsson norvég király regnálása idején. Fontos mérföldkő volt 1794, amikor VII. Keresztély, Dánia és Norvégia királya városi ranggal jutalmazta a tőkehal-kereskedelemből egyre nagyobb szeletet kihasználó települést, amelynek jelentősége idővel még tovább nőtt; a sarkvidéki vadászat legfontosabb szereplőjévé váló várost a 19. században „Észak Párizsának” is nevezték.

RAJONGÓ-MIX

AZ ALKOHOL A NORVÉG DRUKKEREKBŐL A LEGJOBB ÉNJÜKET HOZZA ELŐ: ITT ÉPPEEN EGY KÖZÖS KÉPRE ÁLLNAK ÖSSZE A RIVÁLIS SZURKOLÓK

HANGOLÓDÁS A ROGERS PUBBAN

A HAGYOMÁNYOKHOZ HÍVEN AZ ELLENFÉL SZURKOLÓIT EZÜTTAL IS MEGHÍVTÁK A VÁROS FŐTERÉN TALÁLHATÓ KOCSMÁBA. A VIKING CSAPATÁT NAGYJÁBÓL 50 DRUKKER KÍSERTÉ EL A HOSSZÚ ÉSZAKI TÚRÁRA

KOCSMATÚRA AZ ELLENFÉLLEL

Az 1997-es Chelsea elleni siker óta eltelt két évtized nem volt fáklásmenet a Tromsø IL számára, hiszen a csapat kétszer is visszazuhant a másodosztályba, s épp most is ez fenyeget. A nagy tét ellenére a feszültségnek nem sok jelét látni a csapaton, amelynél kimondva-kimondatlanul is legalább olyan fontos cél az utánpótlás erősítése és az, hogy a keretben minél több saját nevelésű játékos kapjon helyet. Ma egyébként 50 százalék fölötti az itt születettek, vagy legalább 5 éve a városban élők aránya – tudtuk meg Nils-Jarle Sætre-től.

Ez persze semmiféle kirekesztéssel nem párosul, Tromsø-ban – ahogy Norvégia nagy részében – „a gyűlölet nem pálya”. Ami pedig a szurkolást

A nagy tét ellenére a feszültségnek nem sok jelét látni a csapaton, amelynél kimondva-kimondatlanul is legalább olyan fontos cél az utánpótlás erősítése és az, hogy a keretben minél több saját nevelésű játékos kapjon helyet.

A mérkőzés előtt az Isberget meghívja a kocsmába az ellenfél szurkolóit, hogy aztán egy szintetizátorral kísért show-műsor keretében egymásba kapaszkodva énekeljenek, igyanak és együtt induljanak a meccsre.

illeti: az ellenségeskedést nagyjával kell keresni. A kelet-közép-európai megyei pályák (és kapcsolt részeik) mellett felnőőknek földöntúli élményben lehet részük, ha betévednek a város főterén található Rogers Pubba, amely a helyi „kemény mag”, az Isberget („Jéghegy”) törzshelye. Az egyszeri magyar drukker itt elképesztő dolgoknak lehet szem- és fültanúja: hagyománnyá vált, hogy a mérkőzés előtt az Isberget meghívja a kocsmába az ellenfél szurkolóit, hogy aztán egy szintetizátorral kísért show-műsor keretében egymásba kapaszkodva énekeljenek, igyanak és együtt induljanak a meccsre.

A sportszerű szurkolás az egész találkozót végigkíséri. (Ahol egyébiránt

A sportszerű szurkolás az egész találkozót végigkíséri. (Ahol egyébiránt

azt is megtudjuk, milyen szép emlékeket őriznek egykori válogatott labdarúgókról, az épp most visszavonult Kovács Péterről – aki norvégiai pályafutását éppen a Tromsø IL-ben kezdte. Az egyik biztonsági őr tökéletes angolsággal idézte fel Kovács tromsø-i szezonját, de a futballt nem túl szorosan követők is jól emlékeznek a nemcsak természetével kitűnő, hórihorgas csatárra.

A 198 centiméteres Kovácsnak ma már norvég felesége van: a 63-szoros válogatott labdarúgó Lindy Melissa Løvbræk Wiik.)

A Viking elleni kiesési rangadót végül 3–0-ra megnyerik a hazaiak, akiknek a szélsőséges időjárással ugyanúgy meg kell küzdeniük, mint a Norvégia legdélibb csücskéből érkező ellenfelüknek. A télies idő itt már októberben beköszönt, de a mostanihoz hasonló hóvihart a helyiek is nehezen viselik, pláne, ha az a mérkőzés kellős közepén érkezik. A meccset ennek ellenére egyszer sem kell félbeszakítani, az egy szem hókotró a fél-

Szép emlékeket őriznek egykori válogatott labdarúgókról, Kovács Péterről – aki norvégiai pályafutását éppen a Tromsø IL-ben kezdte.

HAVAS HELYZET

A TROMSØ IL ÉS A VIKING ÖSSZECSAPÁSA A FUTBALLSZEZON ELSŐ „HÓCSATÁJA” VOLT. EZ AZONBAN A MÉRKŐZÉS SZÍNVONALÁN NEM IGAZÁN LÁTSZOTT MEG, A HAZAIK KIVÁLÓ GÓLOKAT SZEREZTEK, NEM IS ESTEK KI VÉGÜL AZ ELSŐ OSZTÁLYBÓL

FÖLDGÖMB VILÁGLÁTÓ A TREND FM-EN CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR.
A RÁDIÓBAN VENDÉGÜNK A TÉMÁRÓL:
FEKETE ISTVÁN

KORÁBBI MŰSORAINK MEGHALLGATHATÓK:
WWW.TREND FM.HU

SPORTOS HÓMUNKÁS

A SZEMÉLYZET FOLYAMATOSAN ÜGYEL, HOGY LEGALÁBB A VONALAZÁST LÁTNI LEHESSEN A MÉRKŐZÉSEN. A MUNKA DANDÁRJÁT EGY HÓKOTRÓ KISTRÁKTOR VÉGZI A FÉLIDŐBEN

időben pillanatok alatt letakarítja a fehér gyepet, amelynek vonalazását skandináv precizitással végig a pályaszéli személyzet tartja kordában.

A játékosoknak ez persze egyáltalán nem szokatlan látvány. A 17 éves Sigurd Grønli – aki éppen beszélgetésünk napján kapott profi szerződést – meglepő szerénységgel, alázattal mesél, milyen is futballistának lenni a sarkkörön túl. Ő is kiemeli, mennyire fontos náluk az összetartozás-érzés erősítése, a barátok közelsége, de persze nagy vágya, hogy előbb-utóbb külföldre szerződjön, s szerencsét próbáljon a norvég játékosoknak hagyományosan ugródeszkát jelentő holland vagy belga bajnokságban.

A magyar focisták külföldi beilleszkedésével (illetve annak nehézségével) kapcsolatban gyakran elhangzik a nyelvtudásbeli hiányosság, amely Norvégiában ismeretlen fogalom, hiszen angolul mindenki folyékonyan beszél. A légióskodásról első kézből származó információi vannak Ulrik Yttergård Jenssennek, a norvég U21-es válogatott védőjének is, aki korábban három szezont húzott le a francia Lyon második csapatában. Mint felidézi, Franciaországban hatalmas volt a konkurencia – nekik, norvégoknak pedig az a hátrányuk, ami az előnyük is egyben: ha nem jön össze a külföldi karrier, hazatérve akár új – civil – életet is kezdenek, biztos családi és anyagi háttérrel. Látva a norvég jólétet, csak irigykedni tudunk...

FEKETE ISTVÁN
FOTÓRIPORTER,
SZERKESZTŐ, ÉRDEKLŐDÉSI
TERÜLETE A SPORT ÉS A
TÁRSADALOM KAPCSOLATA